

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu osadników pyłu
Elektrowni "Łaziska"

Skład autorski:

1. mgr. inż. arch. Sławomir Tront – kierownik zespołu
2. mgr inż. arch. Katarzyna Bondek
3. mgr. inż. Marta Sarna
4. mgr inż. arch. Sylwia Jendrysek

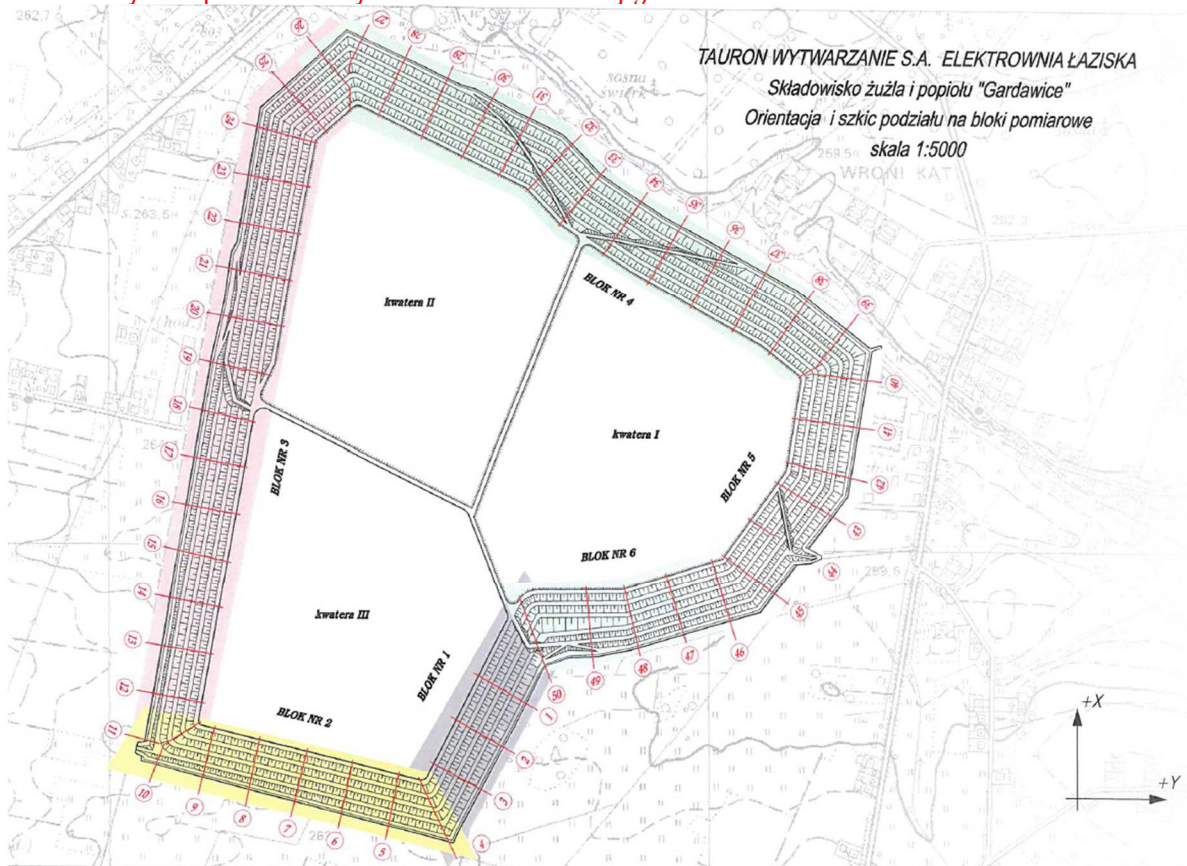
Spis treści

1. Cel i zakres prognozy ze wskazaniem powiązań z innymi dokumentami	3
2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	4
3. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania	4
4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	4
5. Analiza i ocena stanu środowiska z uwzględnieniem braku realizacji mpzp.....	5
5.1. Analiza istniejącego stanu środowiska w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz wskazanie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	5
5.2. Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.....	8
5.3. Określenie, analiza oraz ocena celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia opracowania mpzp, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania mpzp.....	9
5.4. Określenie, analiza oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy	9
6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru.....	12
6.1. Uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne	12
6.2. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie oraz kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko	12
7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie mpzp wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	14
8. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym.....	15
9. Dokumenty uwzględnione przy sporządzaniu prognozy	16

1. Cel i zakres prognozy ze wskazaniem powiązań z innymi dokumentami

Prognozę oddziaływania na środowisko wykonano w celu oceny skutków wpływu na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (mpzp) zgodnie z uchwałą XLII/538/22 Rady Miejskiej Orzesze z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu osadników pyłu Elektrowni „Łaziska”, w granicach określonych na załączniku graficznym do tej uchwały.

W przedmiotowy obszarze planuje się wykorzystanie **po zakończeniu eksploatacji** istniejącego składowiska odpadów paleniskowych (tj. **po zamknięciu składowiska lub jego wydzielonej części**), w szczególności jego skarp do produkcji energii ze źródeł odnawialnych poprzez zabudowę instalacjami fotowoltaicznymi o mocy przekraczającej 500 kW. (ustalenia planu wykluczają realizację instalacji wykorzystujących energię wiatru § 5 pkt 4 a możliwości wykorzystania innych źródeł odnawialnych w przedmiotowym obszarze nie istnieją).

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko zwanej dalej ustawą o udostępnianiu informacji.

Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji celem prognozy jest: analiza oraz ocena środowiska przyrodniczego ze wskazaniem istniejących problemów ochrony środowiska na obszarze opracowania, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 a także na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań w nim zawartych wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy. Niniejsza prognoza, wskazując rozwiązania ustalone w projekcie mpzp, identyfikuje i ocenia prognozowane oddziaływania na biotyczne i abiotyczne elementy środowiska oraz ludzi, będące skutki realizacji tego dokumentu.

Niniejsze opracowanie powiązane jest z następującymi dokumentami:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesze, druga edycja – Studium 2011 przyjętego uchwałą Rady Miejskiej w Orzeszu nr XV/124/11 z dnia 17 listopada 2011 r. oraz jego aktualizacji oraz jego aktualizacji uchwalonej: uchwałą XXI/249/16 Rady Miejskiej Orzesze z dnia 31 maja 2016 r. w sprawie aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesze oraz uchwałą XLIX/606/22 Rady Miejskiej Orzesze z dnia 24 listopada 2022 r. w sprawie aktualizacji studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesze,
- Opracowaniem ekofizjograficznym dla miasta Orzesze.

2. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę należy zaliczyć do ocen środowiskowych poprzedzających wprowadzenie określonych zmian na przestrzeni danego obszaru. Specyfika oceny implikuje różnorodność informacji oraz metod niezbędnych do opracowania tego dokumentu.

Niniejsze opracowanie wykonano w oparciu o dostępne materiały źródłowe, między innymi: opracowanie ekofizjograficzne, materiały planistyczne, informacje dotyczące stanu środowiska, w tym form ochrony przyrody występujących na obszarze planu i terenach sąsiednich zamieszczone między innymi na następujących stronach internetowych: Ministerstwa Środowiska (www.mos.gov.pl), Wojewódzkiej Inspekcji Ochrony Środowiska w Katowicach (www.katowice.pios.gov.pl) oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach (www.katowice.rdos.gov.pl).

W trakcie sporządzania prognozy wykorzystano również dostępną literaturę przedmiotu. Przyjęta metoda sporządzenia opracowania składała się z trzech zasadniczych części:

- etapu wstępnego obejmującego rozpoznanie stanu środowiska przyrodniczego,
- analizy planowanych celów i kierunków w zakresie zagospodarowania przestrzennego określonych w mpzp (przedstawiono w sposób opisowy),
- oceny projektowanych rozwiązań w zakresie zapobiegania i ograniczania wpływu skutków mpzp na środowisko.

W celu określenia zgodności projektowanych rozwiązań planistycznych z uwarunkowaniami przyrodniczymi wykorzystano dokumentację pt. „Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Orzesze”. W opracowaniu tym przedstawione zostały uwarunkowania środowiskowe miasta Orzesze oraz dokonano oceny przydatności środowiska przyrodniczego dla rozwoju różnych form zagospodarowania.

W głównej części niniejszego opracowania zidentyfikowano i poddano ocenie wpływ na środowisko zmiany kierunków zagospodarowania przestrzennego, w efekcie czego sformułowano potencjalne oddziaływania na środowisko realizacji projektowanego dokumentu.

3. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień mpzp oraz częstotliwości jej przeprowadzania

Do oceny skutków środowiskowych realizacji miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mogą zostać wykorzystane różnorodne narzędzia analityczne, w tym analiza realizacji jego postanowień rozumiana jako proces monitorowania. Monitorowanie polega na: zbieraniu, analizowaniu i raportowaniu informacji, przy czym ze względu na charakter opracowania, procesy monitorowania w omawianym przypadku powinny odnosić się do środowiska przyrodniczego, w zakresie – w jakim możliwe są jego zmiany spowodowane realizacją przedmiotowego dokumentu. Zatem, biorąc pod uwagę ustalenia mpzp (zakres i charakter przewidywanego zagospodarowania przestrzennego) zaleca się wykonanie analiz realizacji projektu dokumentu w oparciu o pomiary i badania w ramach państwowego monitoringu środowiska, stanowiącego system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Podmiotami realizującymi państwowy monitoring środowiska są organy inspekcji ochrony środowiska. Z uwagi na usytuowanie w pobliżu zabudowy produkcyjnej – zabudowy mieszkaniowej, zaleca się okresowe pomiary jakości powietrza oraz klimatu akustycznego.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko

Analiza projektowanego dokumentu nie wskazuje, aby w wyniku uchwalenia i następnie realizowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, wystąpiły skutki o charakterze transgranicznym wynikające z oddziaływania na środowisko przyrodnicze innych krajów.

5. Analiza i ocena stanu środowiska z uwzględnieniem braku realizacji mpzp

Zgodnie z wymogami ustawy o udostępnianiu informacji analizy i oceny stanu środowiska dokonane w tym opracowaniu dotyczą następujących zagadnień:

- 1) istniejącego stanu środowiska oraz potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- 2) stanu środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- 3) istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 4) celów ochrony środowiska ustanowionych na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposobów, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu,
- 5) przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko – z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy.

5.1. Analiza istniejącego stanu środowiska w tym na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem oraz wskazanie potencjalnych zmian tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

W analizie stanu środowiska wykorzystane zostało opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Orzesze oraz dostępne materiały i dane.

Miasto Orzesze położone jest południowej części makroregionu Wyżyny Śląskie (341.1), w obrębie mezoregionów: Wyżyna Katowicka (341.13) i Płaskowyż Rybnicki (341.15) oraz w północnej części makroregionu Kotliny Ostrawskiej (512.1) i w obrębie mezoregionu Równina Pszczyńska (512.21).

Starsze podłoże geologiczne miasta zbudowane jest głównie z utworów karbońskich, przykrytych w części południowej utworami miocenu. Utwory karbonu tworzące starsze podłoże geologiczne, przykryte są warstwami utworów trzecio- i czwartorzędowych, a ich wychodnie na powierzchni występują jedynie w centralnej części przebiegając szerokim pasem wschód-zachód przez cały ten obszar. Utwory trzeciorzędowe przykrywają skały karbońskie w skrajnie północnej części miasta Orzesza oraz w części południowej (rejon na południe od dzielnicy Kąty). Osady czwartorzędowe zalegają zwartą pokrywę na przeważającej powierzchni terenu, z wyjątkiem pasa w centralnej części, gdzie występują wychodnie karbonu. Na terenie miasta Orzesza czwartorzęd jest reprezentowany przez plejstoceńskie osady wodnolodowcowe oraz holocenijskie osady rzeczne.

Spośród surowców naturalnych na terenie Orzesza występuje węgiel kamienny i piasek. Węgiel kamienny wydobywany jest przez kopalnię: KWK „Bolesław Śmiały” (w północnej części terenu Orzesza) Piasek wydobywany jest w granicach dwóch obszarów górniczych zlokalizowanych wzdłuż drogi krajowej nr 81 w dzielnicy Gardawice.

W profilu hydrogeologicznym miasta Orzesza wyodrębnia się dwa piętra hydrogeologiczne – czwartorzędowe i karbońskie. Z punktu widzenia regionalizacji hydrogeologicznej zwykłych wód podziemnych, wody podziemne występujące na terenie Orzesza zostały zaliczone do dwóch regionów. Południowa część obejmująca wychodnie karbonu do XII Regionu Śląsko-Krakowskiego – Subregionu Górnośląskiego (XII2). Natomiast południową część zaliczono do XIII Regionu Przedkarpackiego – Subregionu Rybnicko-Oświęcimskiego (XIII2). Granica pomiędzy tymi subregionami w granicach miasta Orzesza pokrywa się z granicami UPWP C11.

Piętro wodonośne czwartorzędowe charakteryzuje się zróżnicowanymi warunkami hydrogeologicznymi niezależnymi od miąższości i wykształcenia osadów. Kolektorem wód są piaszczyste osady wodnolodowcowe i rzeczne. Z uwagi na to, że izolację od zanieczyszczeń z powierzchni stanowią jedynie lokalnie niewielkie płyty utworów spoiwych (glin), utwory czwartorzędowe są mało odporne na zanieczyszczenia z powierzchni.

Ze względu na zasobność i jakość, wody podziemne czwartorzędowego piętra na obszarze Orzesza zaliczone zostały do głównych użytkowych zbiorników. W granicach miasta występują:

- czwartorzędowy GZWP Q/9 – Bełk,
- czwartorzędowy UPWP QI – Rejon Górnej Odry,
- czwartorzędowy UPWP QII – Rejon Małej Wisły.

Przez Orzesze przebiega dział wodny I-go rzędu Wisły i Odry. Do dorzecza Odry należą tereny położone w północno-zachodniej i południowo-zachodniej części.

Północno-zachodnia część odwadniana jest przez rzekę Bierawkę, a południowo-zachodnia część odwadniana jest przez Potok Woszczycki (lewobrzeżny dopływ Rudy). Ze względu na fakt, iż Bierawka już od początku biegu jest odbiornikiem ścieków różnego pochodzenia jej wody są znacznie zanieczyszczone i nie odpowiadają normatywom. Na całej długości Potoku Woszczyckiego licznie występują stawy hodowlane. Jakość wód pozwalająca na prowadzenie hodowli wynika głównie z faktu, iż tereny źródłiskowe potoku to obszary leśne w granicach Cysterskich Kompozycji Krajobrazowych Rud Wielkich. Pozostały obszar należy do dorzecza Wisły. Do rzek odwadniających ten teren należą: Gostynka z Potokiem Brada i Zgońskim, Kanał Północny oraz Kanał Branicki. Gostynka jest lewobrzeżnym dopływem Wisły i odwadnia środkową część gminy z dzielnicami Gardawice, Zawiść i Zazdrość. Potok Brada to jej lewobrzeżny dopływ przepływający z północy na południe wzdłuż wschodniej granicy miasta Orzesze. Potok Zgoński to prawobrzeżny dopływ Gostynki odwadniający dzielnice Zgoń i Przygoń. Zdecydowana większość cieków przepływających przez Orzesze to ciek uregulowane, zabudowane technicznie. Na terenie miasta Orzesza zlokalizowany jest jeden punkt pomiarowo-kontrolny, na którym Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach prowadzi monitoring jakości wód. Punkt ten zlokalizowany jest na rzece Bierawce w jej 55,5 km. Ciek ten na całej długości prowadzi wody pozaklasowe zarówno pod względem oznaczeń fizykochemicznych i bakteriologicznym.

Według podziału rolniczo-klimatycznego Polski wg R. Gumińskiego teren miasta Orzesze przynależy do Dzielnic Podsudeckiej charakteryzującej się średnią temperaturą roczną od 8 do 8,5° C. Średni czas zalegania pokrywy śnieżnej wynosi 60 do 90 dni. Średnia roczna suma opadów atmosferycznych na tym terenie wynosi $H = 758$ mm, przy czym dla lat suchych średnia utrzymuje się na poziomie 526 mm, a dla lat mokrych 1060 mm. Maksymalne sumy miesięczne przypadają na lipiec – 100 mm, natomiast minimalne na luty – 42 mm.

W ciągu roku przeważają wiatry z kierunków południowo-zachodniego, północno-zachodniego i zachodniego wiejące łącznie przez 54 % dni w roku z prędkością od 3 do 4 m/s, na co ma wpływ przeważająca zachodnia cyrkulacja atmosferyczna.

Ze względu na fakt, iż większość domostw ogrzewana jest z własnych źródeł klimat lokalny dla terenów zurbanizowanych charakteryzuje się zwiększonym wydzielaniem ciepła sztucznego do atmosfery oraz występowaniem podwyższonych temperatur powietrza w stosunku do otoczenia. Natomiast zwarta zabudowa miejska powoduje zmniejszenie prędkości wiatru, zmianę struktury opadów atmosferycznych, zmniejszenie parowania, a przez to znaczne zanieczyszczenie środowiska.

Zarówno na terenie miasta Orzesze jak i całego powiatu mikołowskiego nie są prowadzone stałe badania jakości powietrza w ramach państwowego monitoringu środowiska.

Zgodnie z opracowaniem ekofizjograficznym [1], niekorzystny wpływ na stan sanitarny powietrza mają następujące zjawiska:

- emisja zorganizowana pochodząca ze źródeł punktowych (przemysł, kotłownie, ogrzewanie budynków mieszkalnych),
- emisja niezorganizowana – emitowanie gazów i pyłów do powietrza bez pośrednictwa odpowiednich przeznaczonych do tego celu urządzeń technicznych (np. spalanie odpadów na powierzchni ziemi, powierzchnie składowe nieutrzymywane w należyłym stanie),
- emisja ze źródeł liniowych i powierzchniowych – głównie z parkingów i dróg.

Głównym źródłem hałasu na terenie Orzesza jest układ drogowy. Drogami o największym natężeniu ruchu w mieście są droga krajowa nr 81 relacji Katowice – Wisła oraz drogi wojewódzkie nr 925 Rybnik – Gliwice (przebiega przez centrum miasta) i droga wojewódzka nr 926. Drogi te przebiegają przez tereny zabudowy mieszkaniowej, a dodatkowo budynki znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie drogi. Wzrost natężenia ruchu drogowego oraz ich przebieg, wskazują na możliwość powstawania przekroczeń dopuszczalnych poziomu hałasu.

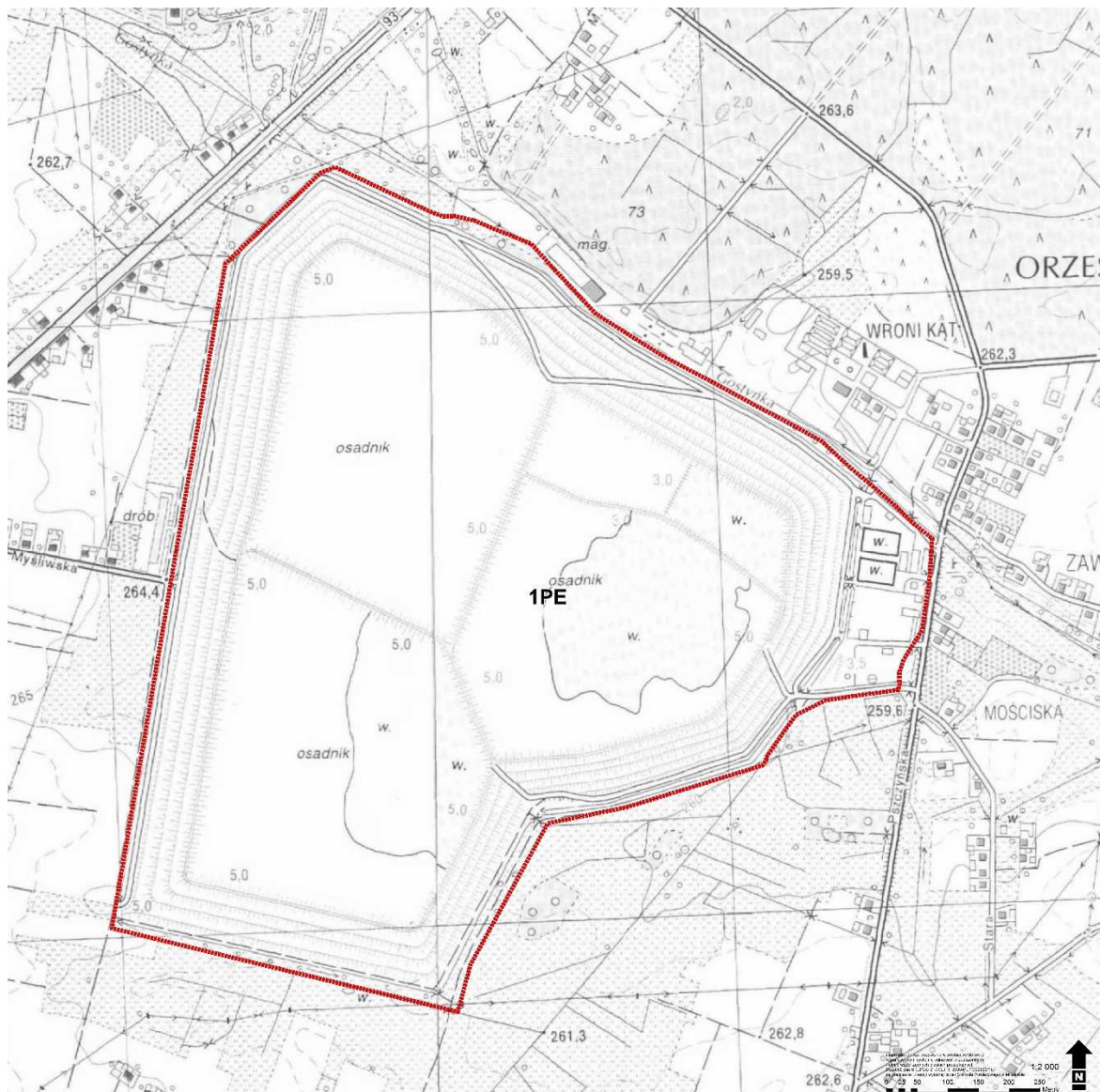
Na terenie miasta występują formy ochrony przyrody. Jego zachodnią i południowo-zachodnią część obejmuje Park Krajobrazowy „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich” utworzony 23 listopada 1993 roku decyzją Wojewody Katowickiego na obszarze o powierzchni blisko 50 000 ha. Z punktu widzenia krajobrazowego najciekawszymi terenami Orzesza są obszary położone w zachodniej i południowo-zachodniej części, ale również zalesione wzgórza znajdujące się w północnej i północno-wschodniej części miasta. Jednym z nich jest Góra św. Wawrzyńca w Orzeszu zaproponowana do objęcia ochroną krajobrazu i ekspozycji. Pozostałe tereny atrakcyjne pod

względem krajobrazowym obejmujące tereny leśne wraz z bogatą siecią hydrograficzną i roślinnością występującą wzdłuż cieków (proponowane do objęcia ochroną) – usytuowane są w południowej części miasta.

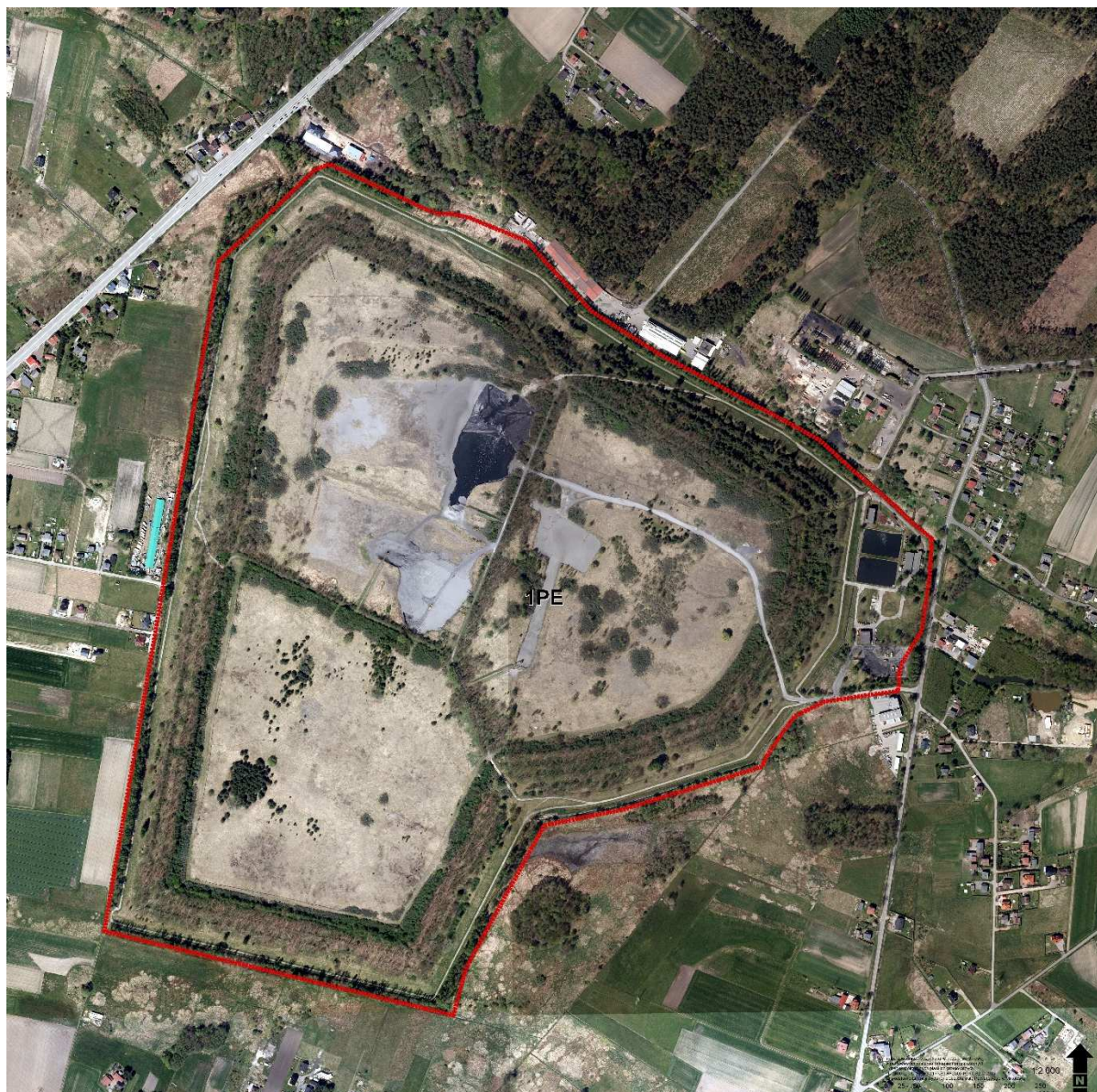
Podsumowując, teren objęte sporządzeniem mpzp położony jest w środkowej części miasta. I pod względem zagospodarowania ma charakter antropogeniczny, monofunkcyjny – jest składowiskiem odpadów paleniskowych elektrowni Łaziska. W sąsiedztwie znajdują się tereny zurbanizowane, zajęte przez zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz tereny zielone. Na omawianym obszarze występuje zieleń stanowiąca efekt rekultywacji składowiska. Jak widać z przedstawionej analizy, obszar planu nie należy do cennych pod względem przyrodniczym i krajobrazowym terenów miasta.

Na kierunek zmian środowiska w przypadku braku realizacji mpzp ma wpływ aktualny jego stan, a także zagospodarowanie i użytkowanie terenu. Na terenach o środowisku przekształconym antropogenicznie takich jak składowiska na środowisko przyrodnicze przy braku realizacji planu może być znaczące, w szczególności w przypadku podjęcia prac zmierzających do rozebrania składowiska.

W stanie istniejącym obszar objęty planem stanowi składowisko odpadów. Na przedmiotowym terenie nie obowiązuje plan miejscowy.

Obszar opracowania na tle mapy topograficznej

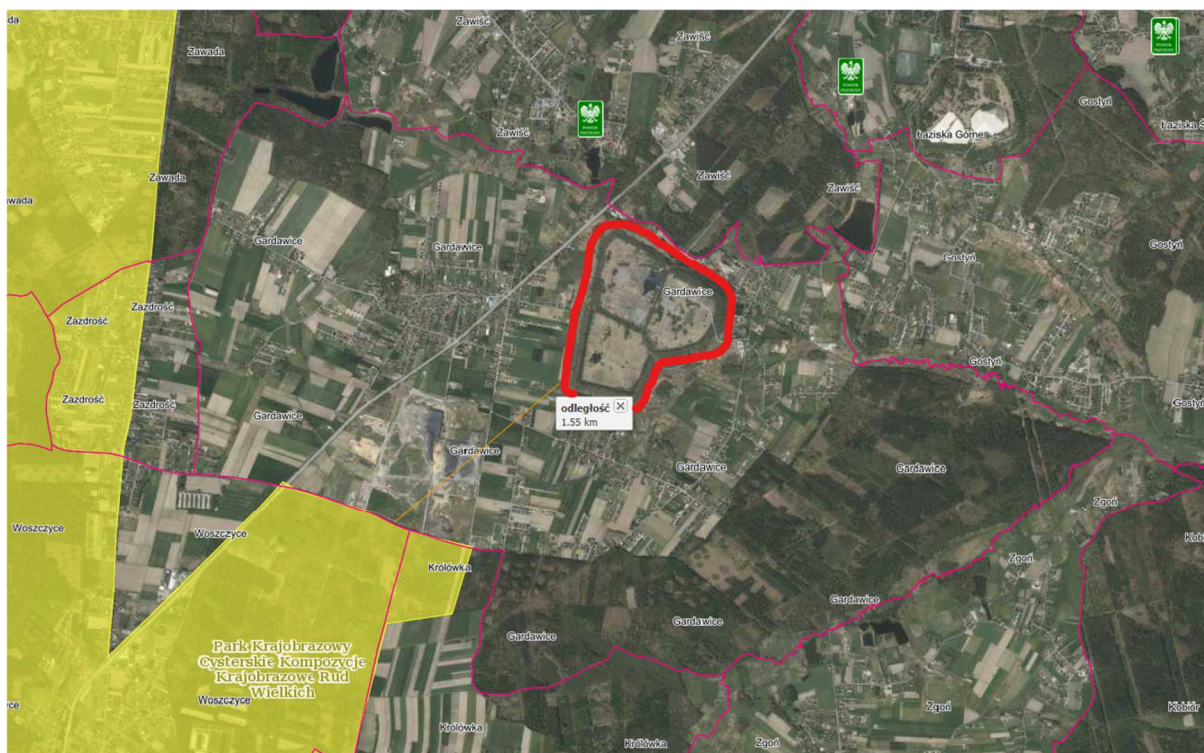
Obszar opracowania na ortofotomapy

5.2. Określenie, analiza oraz ocena istniejących problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

W granicach opracowania mpzp, jak również w sąsiedztwie nie występują obszary Natura 2000. W granicach opracowania nie występują inne obszary chronione, o których mowa art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. jedn. Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1220 ze zm.). Teren znajduje się w odległości ok. 1,5 km w linii prostej z obszarem chronionym - „Cysterskimi Kompozycjami Krajobrazowymi Rud Wielkich”.

Spośród obszarów Natura 2000 – „Zbiornik Goczałkowicki – Ujście Wisły i Bajerki” PLH240039 (Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk – SOO). Wymieniony SOO jest jednocześnie Obszarem Specjalnej Ochrony Ptaków (OSO). Obszar ten jest oddalony od terenów planu o około 20 km, co wyklucza możliwość negatywnego oddziaływania skutków uchwalenia i realizacji projektowanego dokumentu na wymienioną formę ochrony przyrody.

Analizując ustalenia mpzp można stwierdzić, że jego ustalenia nie spowodują ingerencji w obszary chronione, dlatego nie dostrzega się problemów ochrony środowiska istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu, a w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody oprócz tych, które już wywołuje istniejące składowisko odpadów.

Obszar opracowania na tle zdjęcia lotniczego z oznaczeniem granicy obszaru chronionego krajobrazu „Cysterskimi Kompozycjami Krajobrazowymi Rud Wielkich”

Zaznaczyć należy, że dla przedmiotowego obszaru nie obowiązuje miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dlatego utrzymanie dla niego przeznaczenia nie spowoduje możliwości zmiany kierunku przyszłego zagospodarowania w sposób niekontrolowany (np. poprzez rozebranie składowiska).

Obszar objęty planem znajduje się w odległości ok. 1,5 km od korytarza ekologicznego oznaczonego numerem K/LPK-KATW. Dokonując oceny oddziaływania planu na funkcjonowanie i drożność korytarza, należy stwierdzić że nie dojdzie do jego naruszenia lub zaburzenia jego drożności.

W obszarze opracowania jak również w jego najbliższej odległości nie przebiega ptasi korytarz ekologiczny.

5.3. Określenie, analiza oraz ocena celów ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia opracowania mpzp, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania mpzp

Przepisy z zakresu ochrony środowiska, w tym przepisy prawa międzynarodowego, wspólnotowego oraz krajowego, nie określają celów, które odnosiłyby się bezpośrednio do obszaru objętego sporządzeniem mpzp. Jednakże, realizacja wielu celów, do których odnosi się plan miejscowy opiera się na przepisach wspólnotowych i krajowych.

Przykładowo, cele wspólnotowe w zakresie udziału społeczeństwa w ochronie środowiska i ocenie wpływu na środowisko planów i programów zostały osiągnięte poprzez przeprowadzenie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektowanego dokumentu w oparciu o przepisy rozdziału 1 działu IV ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku, uwzględniającej dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko (Dz.U.U.E.L.01.197.30).

5.4. Określenie, analiza oraz ocena przewidywanych znaczących oddziaływań, w tym oddziaływania bezpośredniego, pośredniego, wtórnego, skumulowanego, krótkoterminowego, średnioterminowego i długoterminowego, stałego i chwilowego oraz pozytywnego i negatywnego, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność obszaru, a także na

środowisko, a w szczególności na różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne, z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy

Określenie, analiza oraz ocena znaczących oddziaływań skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu stanowiącego miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego należy do kluczowych elementów prognozy.

Do oceny wpływu planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego terenu położonego w Orzeszu- Gardawicach przyjęto dwa stopnie skali:

- oddziaływanie negatywne,
- oddziaływanie pozytywne.

Dla określenia intensywności oddziaływania negatywnego przyjęto następujące stopnie skali:

- minimalne,
- przeciętne,
- znaczące.

Pod pojęciem „oddziaływania pozytywnego” należy rozumieć ogół skutków stanowiących korzystny wpływ na środowisko danej funkcji terenu. Wpływ na środowisko realizacji planu jest korzystny jeżeli, dane przeznaczenie terenu pozwala na zachowanie chronionych gatunków roślin, zwierząt, siedlisk przyrodniczych i krajobrazu, nie zakłóca procesów przyrodniczych, zapewnia prawidłowe funkcjonowanie środowiska (ekosystemów), nie zmniejsza różnorodności biologicznej oraz umożliwia zachowanie środowiska we właściwym stanie sanitarnym i ekologicznym. W przeciwnym razie mamy do czynienia z oddziaływaniem negatywnym (niekorzystnym) o określonej skali.

Przedstawione w niniejszej prognozie oddziaływania należy określić jako oddziaływania potencjalne (prognozowane), które mogą wystąpić w określonych warunkach realizacji projektowanego dokumentu. W celu identyfikacji i oceny przewidywanych znaczących oddziaływań przeanalizowane zostały ustalenia przedmiotowego planu.

Zgodnie z wymogami ustawy o udostępnianiu informacji w tym opracowaniu przeanalizowano możliwość wpływu realizacji mpzp na: różnorodność biologiczną, zwierzęta, rośliny, ludzi, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki oraz dobra materialne.

Na obszar opracowania składają się tereny o różnorodnych funkcjach przyrodniczych i gospodarczych dla których ustalono kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania i użytkowania terenów.

Zgodnie z projektem, mpzp obejmuje teren o funkcjach przedstawionych w poniższej tabeli:

Oznaczenie [symbol obszaru]	Powierzchnia [ha]
PE – teren produkcji energii	110,70

Na podstawie analizy projektowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz dostępnych materiałów planistycznych i źródłowych ustalono, że najważniejszym z punktu widzenia ochrony środowiska czynnikiem oddziaływania planu będzie realizacja funkcji PE. Twierdzenie to oparte jest na następujących założeniach:

- mpzp dopuszcza na wskazanym rodzaju terenu produkcję energii oraz utrzymanie składowiska odpadów paleniskowych ,
- powierzchnia biologicznie czynna (pbcz),
- największy zasięg i intensywność potencjalnego oddziaływania,
- konieczność zagospodarowania terenu biologicznie czynnego w postaci gruntów

zrehabilitowanych

Projektowany kierunek zagospodarowania przestrzennego będzie źródłem szeregu oddziaływań:

- hałasu,
- pyłów i gazów (nie przewiduje się pogorszenia stanu sanitarnego powietrza),
- wprowadzania wód opadowych i roztopowych (obowiązek zagospodarowania na terenach własnych inwestorów),

- wytwarzania odpadów (przy właściwym ich gospodarowaniu, nie będą stwarzać zagrożenia dla środowiska).

Ponadto realizacja zabudowy:

- spowoduje uszkodzenia gleby,
- przyczyni się do zajęcia siedlisk przyrodniczych (powierzchni biologicznie czynnej),
- wpłynie na rośliny i zwierzęta,
- wpłynie na krajobraz (zmiana elementów przestrzennych krajobrazu).

Negatywne oddziaływania skutków ustaleń planu możliwe są na etapie realizacji i funkcjonowania (użytkowania) zabudowy. Niektóre skutki realizacji planowanego przedsięwzięcia w zakresie okresowej erozji wodnej i przekształcenia powierzchni terenu ustąpią po zakończeniu robót i rekultywacji terenu.

Wprowadzenie zabudowy (produkcyjnej) będzie czynnikiem mającym negatywny wpływ na różnorodność biologiczną, w szczególności na terenach niezagospodarowanych pełniących określone funkcje przyrodnicze. Zakłada się, że potencjalne zmniejszenie bioróżnorodności obszaru planu będzie proporcjonalne do zróżnicowania i zagęszczenia gatunków roślin i zwierząt oraz powierzchni terenu planowanego do zabudowy. Bezpośrednimi czynnikami powodującymi zmniejszenie różnorodności biologicznej będą między innymi: roboty ziemne, zabudowa i grodzenie terenu oraz usuwanie roślinności. Prognozowane oddziaływania ustaleń planu na bioróżnorodność są oddziaływaniami negatywnymi i długotrwałymi. Są to zmiany negatywne i długotrwałe, co nie wyklucza zmian pozytywnych, które mogą wystąpić w dłuższej perspektywie czasu (np. zasiedlenie budynków lub innych obiektów przez synantropijne gatunki zwierząt).

W granicach sporządzenia planu, jak również na sąsiednich terenach nie ma obszarów europejskiej sieci ekologicznej NATURA 2000, dlatego nie przewiduje się oddziaływania planowanego zagospodarowania na te obszary i ich integralność.

Prognozuje się, że w wyniku realizacji projektowanego dokumentu poniższe czynniki będą miały największy wpływ na ludzi:

- emisja hałasu komunikacyjnego (oddziaływanie zasadniczo długoterminowe, negatywne, zróżnicowane pod względem zasięgu oraz natężenia, zmienne w czasie),
- emisja pyłów i gazów związana z wykonywaniem robót budowlanych (oddziaływanie chwilowe i lokalne, ustąpi po wykonaniu robót) oraz użytkowaniem obiektów budowlanych (oddziaływanie stałe w długim okresie czasu, negatywne, lokalne).
- emisja pyłów z istniejącego składowiska odpadów paleniskowych,
- wprowadzenie instalacji fotowoltaicznych do produkcji energii,

Prognozuje się, że najważniejszym czynnikiem wynikającym z realizacji planu mającym wpływ na wody powierzchniowe i podziemne, będzie istniejące składowisko odpadów paleniskowych, które wpływa na wody w tym obszarze. Będzie to oddziaływanie stałe, lokalne, lecz o minimalnym wpływie na środowisko po warunkiem, że jak dotychczas będzie odpowiednio zabezpieczane. Największy wpływ na powietrze będzie miała emisja gazów i pyłów do powietrza pochodząca prowadzonej działalności składowania odpadów (emisja z procesów technologicznych).

Jednakże istnieją możliwości ograniczenia emisji gazów i pyłów do powietrza poprzez stosowanie zazieleniania tego składowiska (sukcesywnie prowadzona rekultywacja). W takim przypadku, jest mało prawdopodobny znaczący wzrost stężeń pyłów i gazów w powietrzu na etapie użytkowania obiektów.

Poza oddziaływaniami stałymi (lub długotrwałymi) w wyniku realizacji mpzp w zakresie zabudowy terenu (wykonywanie obiektów i robót budowlanych) wystąpią oddziaływania chwilowe i lokalne, które ustąpią po wykonaniu robót.

Powierzchnia ziemi jest tym z elementów środowiska przyrodniczego obszaru opracowania, na które będzie oddziaływać zmiana zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w Orzeszu-Gardawicach. Zakłócenia w środowisku przyrodniczym polegające na przekształceniu powierzchni terenu wystąpią przede wszystkim na skutek utrzymania istniejącego składowiska odpadów paleniskowych. Realizacja ustaleń planu spowoduje ingerencję w środowisko przyrodnicze polegającą między innymi na: wykonywaniu robót ziemnych, użytkowaniu sprzętu oraz pojazdów mechanicznych. Skutkiem tych działań mogą być następujące zmiany środowisku:

- usunięcie gleby na powierzchni przeznaczonej pod zabudowę (lub inną formę zagospodarowania), powstanie gruntów nasypowych,
- zmiana cech fizycznych gleby (zagęszczenie gleby/ podłoża spowodowane pracą ciężkiego sprzętu),
- zmiana ukształtowania terenu (np. rzędnych powierzchni terenu),

- przemieszczanie mas skalnych/ ziemnych,
- zanieczyszczenie gleby.

Biorąc pod uwagę powierzchnię terenów planowanych pod realizację inwestycji, w tym planowanej zabudowy instalacjami fotowoltaicznymi niektóre z prognozowanych zmian powierzchni ziemi, takie jak deformacja terenu, powstanie nasypów, można ocenić jako zmiany krótkotrwałe w środowisku, które ustąpią po zakończeniu robót i docelowym zagospodarowaniu poszczególnych działek.

Spośród czynników o największym wpływie na krajobraz należy zaliczyć: utrzymanie składowiska odpadów w postaci pryzmy wyniesionej ponad teren sołectwa Gardawice – i utrzymanie jej jako antropogenicznej dominanty krajobrazowej. Realizacja mpzp w odniesieniu do sąsiedztwa z obszarem chronionego krajobrazu „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”, nie stanowi zagrożenia dla jego walorów krajobrazowych.

Przewiduje się, że zmiany zagospodarowania przestrzennego mogą spowodować niewielkie zmiany w zakresie topoklimatu spowodowane zabudową terenu. Zlokalizowanie zabudowy instalacjami fotowoltaicznymi może przyczynić się do zmniejszenia prędkości wiatru i stagnacji powietrza oraz tworzenia się inwersji, a jednocześnie do zmniejszenia mobilności zanieczyszczeń i ich kumulacji, z czym wiąże się okresowy wzrost stężeń pyłów i gazów w powietrzu. Biorąc jednak pod uwagę powierzchnię terenów objętych zabudową i jej charakter, prognozowane oddziaływania na klimat można określić jako lokalne.

Podsumowując uwzględniając posiadane informacje o stanie środowiska oraz dokonaną wstępną analizę planowanego przeznaczenia terenów, można przyjąć, że skutki ustaleń planu będą zróżnicowane co do intensywności, zasięgu oraz kierunku oddziaływania. Z przeprowadzonej analizy wynika, że najistotniejszym czynnikiem mającym wpływ na środowisko jest funkcja danego terenu wpływająca na sposób jego zagospodarowania.

Tab.2. Ocena oddziaływania na środowisko skutków wpływu realizacji mpzp

Planowane zagospodarowanie przestrzenne	Ocena wpływu na środowisko planowanego zagospodarowania
PU – teren produkcji energii	Oddziaływanie negatywne w stopniu znaczącym

6. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji mpzp, w szczególności na cele i przedmiot obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru

W projekcie mpzp nie sformułowano rozwiązań stanowiących kompensację przyrodniczą, gdyż skutki ustaleń tego dokumentu nie będą znacząco oddziaływać na znajdujące się pod ochroną zasoby przyrody, a w szczególności obszary Natura 2000 (w dużej odległości od granic opracowania). Przyjęte rozwiązania wynikają z uwarunkowań funkcjonalno-przestrzennych obszaru oraz uwzględniają normy i zasady ochrony środowiska, w tym bioróżnorodności i krajobrazu. Przedmiotowy dokument nie określa rozwiązań będących kompensacją przyrodniczą.

6.1. Uwarunkowania funkcjonalno-przestrzenne

Projektowanym dokumentem, do którego odnosi się niniejsza prognoza jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Orzesze dla terenu osadników pyłu Elektrowni "Łaziska" Przewidywane zmiany przestrzenne to efekt wprowadzenia przeznaczenia PU – teren produkcji energii na obszar istniejącego składowiska odpadów paleniskowych.,

W świetle opracowania ekofizjograficznego tereny planu zawierają się na obszarze A19 położonego w zlewni rzeki Gostynki. Na podstawie analizy uwarunkowań ekofizjograficznych, wymienione tereny zostały wyznaczone do pełnienia funkcji jako: tereny zabudowy produkcyjnej i składowiska odpadów. Projekt mpzp nie wykracza poza przytoczone funkcje.

6.2. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie oraz kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko

Zasadnicze znaczenie dla zapobiegania i/ lub ograniczania negatywnych oddziaływań spowodowanych realizacją miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego mają rozwiązania obejmujące różne działania ukierunkowane na zapewnienie zrównoważonego rozwoju.

W obowiązującym dokumencie ustalono konieczność ochrony i uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów środowiska przyrodniczego i jego zasobów. Cele te realizowane będą między innymi poprzez następujące rozwiązania:

- a) powiązanie istniejących systemów infrastruktury technicznej w ramach obszaru objętego planem z istniejącymi systemami infrastruktury technicznej zlokalizowanymi poza obszarem opracowania planu, poprzez istniejące elementy systemów infrastruktury technicznej oraz projektowane na podstawie ustaleń planu,
- b) w przypadkach planowania jakichkolwiek prac związanych z remontem, przebudową lub budową nowych elementów infrastruktury technicznej, zachowanie obowiązujących odległości od pozostałych elementów uzbrojenia terenu i zagospodarowania według przepisów odrębnych,
- c) zaopatrzenie w wodę dla potrzeb bytowych, użytkowych i przeciwpożarowych z projektowanej i dopuszczonej do rozbudowy sieci i urządzeń wodociągowych,
- d) zagwarantowanie zabezpieczenia przeciwpożarowego, zapewniającego skuteczne podjęcie działań ratunkowo-gaśniczych, zgodnie z przepisami odrębnymi,
- e) odprowadzenie ścieków do istniejącej, dopuszczonej do rozbudowy lub projektowanej kanalizacji sanitarnej, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów z zakresu utrzymania czystości i porządku w gminie;
- f) odprowadzenie wód opadowych lub roztopowych do istniejącej, dopuszczonej do rozbudowy lub projektowanej kanalizacji deszczowej, z dopuszczeniem zastosowania innych rozwiązań spełniających wymogi przepisów ochrony środowiska;
- g) postępowanie z odpadami zgodnie z obowiązującymi przepisami z zakresu odpadów, ochrony środowiska oraz utrzymania czystości i porządku w gminach,
- h) dopuszczenia w celu obsługi terenu objętego planem przeprowadzenia infrastruktury technicznej stanowiącej kontynuację istniejącej zlokalizowanej poza obszarem przedmiotowego planu,
- i) utrzymanie istniejących sieci i urządzeń infrastruktury technicznej z możliwością rozbudowy, przebudowy, likwidacji, wymiany oraz zmiany ich przebiegu,
- j) wprowadzenie wód z odwodnienia składowiska odpadów paleniskowych wraz z wodami opadowymi i roztopowymi do odbiornika wód z składowiska z zachowaniem obowiązujących przepisów.
- k) zakaz realizacji elektrowni wiatrowych;
- l) zakaz lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, wykorzystujących energię wiatru, o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu art. 2 pkt 19 ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1378 z późn. zm.);

Czynnikiem ograniczającym negatywne oddziaływanie danej funkcji terenu jest wspomniana wcześniej minimalna powierzchnia biologicznie czynna na działkach inwestycyjnych, która wyniesie w przypadku terenów: PE – 40 %. Podane wskaźniki ocenia się korzystnie, gdyż przy takiej ich wysokości, powierzchnia działki istniejącego użytkownika powinna systematycznie się zmniejszać przywracając utraconą przyrodniczą wartość terenu.

Odnosnie rozwiązań kompensacyjnych, należy zaznaczyć, że ich stosowanie zostało unormowane w przepisach o ochronie środowiska. Przepis art. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150 ze zm.) stanowi, że pod pojęciem kompensacji przyrodniczej rozumie się zespół działań obejmujących w szczególności roboty budowlane, roboty ziemne, rekultywację gleby, zalesianie, zadrzewianie lub tworzenie skupień roślinności, prowadzących do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia i zachowanie walorów krajobrazowych. Jednocześnie, jak wynika z art. 75 ust. 3 tej ustawy, naprawienia wyrządzonych szkód, a w szczególności kompensacji przyrodniczej należy dokonywać wówczas, gdy ochrona elementów przyrodniczych nie jest możliwa. Projekt mpzp nie zawiera rozwiązań obejmujących kompensację przyrodniczą.

W przedmiotowy obszarze planuje się wykorzystanie po zakończeniu eksploatacji istniejącego składowiska odpadów paleniskowych (tj. po zamknięciu składowiska lub jego wydzielonej części), przede wszystkim jego skarp do produkcji energii ze źródeł odnawialnych poprzez zabudowę instalacjami fotowoltaicznymi o mocy przekraczającej 500 kW. Ustalenia planu wykluczają realizację instalacji wykorzystujących energię wiatru (§ 5 pkt 4) a możliwości wykorzystania innych źródeł odnawialnych w przedmiotowym obszarze nie istnieją.

Biorąc pod uwagę Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1902) należy stwierdzić, że możliwość realizacji budynków, wykonywania wykopów, instalacji naziemnych i podziemnych, z wyłączeniem instalacji związanych z funkcjonowaniem składowiska została zakazana na koronie składowisk odpadów niebezpiecznych oraz składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne przez okres pięćdziesięciu lat od dnia zamknięcia składowiska, z możliwością skrócenia tego okresu jeżeli z ekspertyzy geotechnicznej oraz z ekspertyzy sanitarnej wynika, że prowadzenie na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne prac budowlanych nie spowoduje zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska. Tym samym ustalenia projektu planu mają charakter perspektywiczny i określają docelowy i pożądany sposób wykorzystania zamkniętego składowiska odpadów. Zgodnie art. 35 z ustawą z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 503 z późn. zm.) „tereny, których przeznaczenie plan miejscowy zmienia, mogą być wykorzystywane w sposób dotychczasowy do czasu ich zagospodarowania zgodnie z tym planem”.

Najistotniejszym z punktu widzenia przyszłego zagospodarowania potencjalnie negatywnym oddziaływaniem farm fotowoltaicznych są kolizje ptaków z takimi instalacjami. Panele odbijają nieboskłon lub imitują wodę, co może powodować zderzenia przy próbie lądowania lub lotu [Walston i in. 2016]. Przyczyną zderzeń były nie same panele, lecz heliostaty – lustra stosowane do koncentracji energii słonecznej. Obecnie rozwijane technologie nie wykorzystują już tego typu niebezpiecznych, a także energetycznie mało wydajnych rozwiązań. Zapobieganie tego typu zdarzeniom powinno zostać rozwiązane na etapie projektu technicznego oraz eksploatacji np. poprzez:

- pomiędzy sektorami paneli warto sadzić niskopienne żywopłoty, co zmniejsza ryzyko kolizji ptactwa wodnego,
- przewody elektryczne odprowadzające energię z farm trzeba umieszczać pod ziemią,
- unikanie budowy w szczycie sezonu lęgowego (na terenach otwartych sezon ten rozpoczyna się trochę szybciej, np. w przypadku czajki już w marcu).
- naprawy eksploatacyjne o większej skali należy wykonywać poza tym okresem,
- fragmenty trawiaste pomiędzy ogniwami nie powinny być uprawiane z wykorzystaniem sztucznego nawożenia, herbicydów i pestycydów. Powinny być wykaszane ręcznie, bądź przez wypas
- zezwolenie na spontaniczną sukcesję roślinności pomiędzy pasami, np. ziół i chwastów,

W planach miejscowych zgodnie z ustawą nie można wprowadzać tego typu ustaleń, jednocześnie na co zwrócono już uwagę wcześniej obszar opracowania znajduje się poza korytarzem migracyjnym ptaków, stąd zagrożenie to będzie minimalne.

W przypadku płazów jako zagrożenie można wymienić te wynikające z zajmowania powierzchni i utrudniania migracji. Ten problem rozwiązuje jednak stosowane w Polsce montowanie paneli na stelażach, czyli na pewnej wysokości nad ziemią. I w tym przypadku ocienienie przez panele fotowoltaiczne poprawi też warunki bytowania płazów – zmniejszy parowanie i różnice temperatur. Stopniowo teren zasiedlać będą trawy oraz gatunki takie jak wyka, koniczyna, lucerna czy komosa – typowe dla ugorów, miedz, obszarów wiejskich. Na etapie eksploatacji kosi się obszar, jednak należy pamiętać, że prace te nie muszą być intensywne. W tym zakresie nie ma więc zagrożeń do pogorszenia bytu herpetofauny.

7. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projekcie mpzp wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 3 b ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie przedstawia się wówczas, gdy wynika to z potrzeby ochrony obszaru Natura 2000 i jego integralności.

Z analizy dokumentów i materiałów planistycznych wynika, że kierunki zagospodarowania przestrzennego określone w projekcie mpzp, nie będą oddziaływały na obszary Natura 2000.

Uwzględniając zatem cele i przestrzenne ramy dokumentu, jakim jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego oraz cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000, usytuowanych w znacznej odległości od jego granic, nie przedstawiono rozwiązań alternatywnych.

8. Streszczenie sporządzone w języku niespecjalistycznym

Prognozę opracowano w celu oceny skutków wpływu na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałą z uchwałą nr XLII/538/22 Rady Miejskiej w Orzeszu z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu osadników pyłu Elektrowni „Łaziska”, w granicach określonych na załączniku graficznym do tej uchwały.

Niniejsze opracowanie sporządzono w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.). W świetle art. 51 ust. 1 wymienionej ustawy wykonanie prognozy jest częścią strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji celem prognozy jest: analiza oraz ocena środowiska przyrodniczego ze wskazaniem istniejących problemów ochrony środowiska na obszarze planu, a także przewidywanych znaczących oddziaływań na środowisko, przedstawienie rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na obszar Natura 2000 a także na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu oraz rozwiązań alternatywnych do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru, w tym także wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Planowane zmiany w strukturze przestrzennej miasta ujęte w projektowanym dokumencie zorientowane są na utrzymanie istniejącego zagospodarowania oraz jego wykorzystania do rozwoju energetyki odnawialnej na terenie miasta Orzesza z uwzględnieniem spełnienia wymogów ochrony środowiska. Punktem odniesienia do oceny prognozowanych zmian wynikających z realizacji z przedmiotowego planu są uwarunkowania ekofizjograficzne określone w dokumencie pt. „Opracowanie ekofizjograficzne dla miasta Orzesze”. Obszar planu obejmuje tereny położone w środkowej części miasta Orzesze. Pod względem zagospodarowania ma charakter antropogeniczny, monofunkcyjny – jest składowiskiem odpadów paleniskowych elektrowni Łaziska. W sąsiedztwie znajdują się tereny zurbanizowane, zajęte przez zabudowę mieszkaniową jednorodziną oraz tereny zielone. Na omawianym obszarze występuje zieleń stanowiąca efekt rekultywacji składowiska.

Osiągnięcie celów przestrzennych planu miejscowego przyczyni się do następujących zmian w strukturze przestrzennej i przeznaczeniu terenów: rozwoju nowych działalności gospodarczych, w tym funkcji produkcji energii oraz dalszej rekultywacji składowiska.

Z przeprowadzonych analiz wynika, że realizacja tego dokumentu na skutek zmian struktury przestrzennej i przeznaczenia terenów, nie wpłynie negatywnie na środowisko przyrodnicze tego obszaru, gdyż istniejące zagospodarowanie już w znaczącym stopniu na nie oddziałuje.

Realizacja miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie wpłynie na obszary Natura 2000 usytuowane w znacznej odległości poza obszarem planu i zarazem poza granicami administracyjnymi Orzesza oraz inne obszary podlegające ochronie na podstawie ustawy o ochronie przyrody. Projekt planu nie narusza ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Orzesze.

9. Dokumenty uwzględnione przy sporządzaniu prognozy

1. Ustawa o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko z dnia 3 października 2008 (tekst jednolity Dz.U. 2021, poz. 247 z późn. zm.),
2. Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 1219 z późn. zm.),
3. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 55 z późn. zm.),
4. Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 1463),
5. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r (tekst jednolity Dz.U. 2017, poz. 1161 z późn. zm.),
6. Prawo wodne z dnia 20 lipca 2017 r (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 310 z późn. zm.),
7. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 282),
8. Prawo geologiczne i górnicze z dnia 9 czerwca 2011 r (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz. 1064).
9. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (tekst jednolity Dz.U. 2014, poz. 112),
10. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2019, poz. 1839 z późn. zm.),
11. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Orzesze, druga edycja – Studium 2010 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przyjęte uchwałą Rady Miejskiej w Orzeszu nr XV/124/11 z dnia 17 listopada 2011 r.
12. Opracowanie ekofizjograficzne dla gminy Orzesze, wyk. przez EKOID, Katowice 2005.
13. Aktualizacja programu ochrony środowiska dla Gminy Orzesze na lata 2012-2016 z perspektywą do roku 2020.
14. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Śląskiego 2020+ z dnia 20 września 2016 r.
15. Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 (Monitor Polski z 2012 r. poz. 252).
16. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności (Monitor Polski, 2013 r.).
17. Polityka ekologiczna Państwa 2030 (Monitor Polski z 2019 r., poz. 794).
18. Długookresową Strategią Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności,
19. Strategią Rozwoju Kraju 2020, z dziewięcioma zintegrowanymi strategiami o charakterze horyzontalnym, w tym Strategią „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”,
20. Polityką Energetyczną Polski do 2030 roku,
21. Krajowym Programem Ochrony Powietrza do roku 2020,
22. Aktualizacją Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
23. Krajowym Planem Gospodarki Odpadami 2014,
24. Krajowym Programem Zapobiegania Powstawaniu Odpadów,
25. Programem Ochrony i Zrównoważonego Użytkowania Różnorodności Biologicznej oraz Plan Działań na lata 2015–2020,
26. Strategicznym Planem Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030,
27. Programem wodno-środowiskowym kraju,
28. Wojewódzki Program Ochrony Środowiska Województwa Śląskiego do roku 2019 z perspektywą do roku 2024,
29. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Orzesze,
30. Plan rozwoju lokalnego Gminy Orzesze,
31. Plan gospodarki niskoemisyjnej dla gminy Orzesze,
32. Kondracki J., Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa, 2000;
33. Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2014 roku, WIOŚ, Katowice, 2015r.;
34. Mapa geologiczna Polski, w skali 1:200 000;
35. Mapa hydrogeologiczna Polski, w skali 1:200 000;
36. Mapa warunków występowania, użytkowania, zagrożenia i ochrony zwykłych wód podziemnych Górnośląskiego Zagłębia Węglowego i jego obrzeżenia w skali 1:100 000;
37. Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) w Polsce wymagających szczególnej ochrony, w/g podziału A. S. Kleczkowskiego, Kraków 1990 r.,
38. Mapa hydrograficzna skala 1:50 000;
39. Bilans zasobów kopalin i wód podziemnych, wg stanu na 31.12.2013 r. – Państwowy Instytut Geologiczny-Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa.

40. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, KZGW, Warszawa 2011
41. Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego publikowane na portalu KZGW
42. Matuszkiewicz, 2008: Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ, Warszawa
43. Matuszkiewicz, 2008: Potencjalna roślinność naturalna Polski, IGiPZ, Warszawa
44. Parusel J. B., Skowrońska K., Wower A., 2007: Korytarze ekologiczne w Województwie Śląskim koncepcja do planu zagospodarowania przestrzennego województwa Etap I, CDPGŚ, Katowice;
45. Piękoś-Mirkowa H., Mirek Z., 2006: Flora Polski. Rośliny chronione. Oficyna wydawnicza Mulico, Warszawa;
46. Sudnik Wójcikowska B., 2011: Flora Polski. Rośliny synantropijne. Atlas roślinności lasów. Oficyna wydawnicza MULTICO, Warszawa;
47. Witkowska-Żuk L., 2008: Flora Polski. Atlas roślinności lasów. Oficyna wydawnicza MULTICO, Warszawa;
48. Wysocki Cz., Sikorski P., 2009: Fitosocjologia stosowana w ochronie i kształtowaniu krajobrazu.

OŚWIADCZENIE – KLAUZULA

Kierujący zespołem wykonującym niniejsze opracowanie oświadcza, że spełnia wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2020 poz. 283 z późn. zmianami)

WYKSZTAŁCENIE

IMIĘ I NAZWISKO

PODPIS

MGR INŻ. ARCH.

Sławomir Tront

TYTUŁ OPRACOWANIA:

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DLA TERENU
OSADNIKÓW PYŁU ELEKTROWNI „ŁAZISKA”

DATA OPRACOWANIA: GRUDZIEŃ 2022 r.